

FOAIA POPORULUI

Apare în fie care Duminecă

Cea mai veche foaie politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 20.—
Pe o jumătate de an Lei 10.—
Pe un pătrar de an Lei 5.—
Prețul unui exemplar Lei —.50

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.
(lângă poștă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”.

INSERTATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir peșit primadată 1 leu, a doua-ora
80 bani, a treia-ora 70 bani.

In fața alegerilor.

Ce se întâmplă și ce trebuie să facem.

Zi de zi se întâmplă lucruri, care ne face să credem, că dela București tot mai puțin preț se pune pe noi Ardelenii.

Așa spre pildă: Guvernul generalului Averescu a schimbat circumscriptiile (cercurile) electorale. A urcat numărul alegătorilor dela 30 mii la 50 mii. (De fapt, după cum spun mulți, în vechiul regat mai toate cercurile sunt sub 50 mii, iar în Ardeal și Basarabia vor trece bine peste 50 mii, ca astfel vechiul regat se poată avea mai mulți deputați.)

Ei, acum vine alt neajuns de dragoste: Alegerile pentru deputați, la disolvarea Camerei, au fost puse pe zilele de 25—27 Maiu. Împărțirea cercurilor, însă, ca 'n palmă, deși la disolvarea Camerei s'a spus, că împărțirea noilor cercuri se va face cunoscută cu 30 zile înainte da alegeri.

Astfel stând lucrurile, zilele trecute s'a lășit svonul, că alegerile pentru Ardeal vor fi amânate cu 8 zile. Ar urma deci să se țină în 4 Iunie.

Contra acestor fel de lucruri trebuie să protestăm cu toată tăria.

Întâiu: nu admitem sub nici o împrejurare, ca un guverna care se aruncă asupra Ardealului cu politica lui de partid (cum fac de prezent Averescanii), să țină alegerile în o parte a țării în niște zile, iar în altă parte a țării în alte zile.

Prin aceasta voește desigur să se arunce întâiu cu toată tăria asupra cercurilor din vechiul regat, iar după aceea să dea asalt asupra Ardealului.

Asta nu merge. Asta nu e politică cinstită. Alegerile trebuie să se țină în aceleaș zile în tot

cuprinsul României Mari. Dacă împărțirea cercurilor nu e încă gata, atunci să se amâne alegerile cu câteva zile în țara întreagă.

În fine vom vedea ce ne aduc zilele viitoare. Pregătiți trebuie să fim, însă, la orice.

În urma acestor stări, aderenții partidului național au sfânta datorie să se organizeze peste tot locul. În toate cercurile electorale să se întrunească oamenii și să discute asupra celorce trebuie făcut.

Ne adresăm preoților și învățătorilor noștri, punându-le la inimă, că trăim încă zile grele. Trebuie să cumpănim bine ce facem, să nu ne desbinăm în tot felul de partide, din cauze mărunte. Să ne lăsăm călăuziți de ideea cea mare a binelui neamului.

Partidul național, în împrejurările cari trăim, are încă multă vreme dreptul să existe. (Vezi ce s'a spus la congresul dela Alba-Iulia.) Să dăm la o parte pe nevrednici din sinul lui, — pe unde sunt, — iar pe cei buni și cu tragere de inimă pentru neam să-i sprijinim.

Asta e datorința oricărui bun român și om cinstit. De aceea organizați comitetele partidului în comunele noastre și comitete cercuale în fiecare circumscriptie (cerc), care alege un deputat. A lua lucrul amână e datoriea preoților și învățătorilor, iar unde acești domni n'ar face o să înceapă oamenii noștri din sat.

Adunați-vă în zilele viitoare (în o Duminecă, zi de serbătoare sau de lucru), dar degrabă, că nu mai e timp mult, și vă sfătuiți pe cine să puneți de candidat de deputat.

Dorința D-Voastră aduceți-o la cunoștința aceluia, pe care îl doriți, cum și la cunoștința Comitetului executiv în Cluj (secrețar general e Dr. Sever Dan, care se află în casele unde e redacția gazetei „Patria”).

*

Nu mai puțin fiecare român să se intereseze, dacă e pus în lista alegătorilor. Această listă trebuie să se pună acum spre vedere publică în toate primăriile noastre. Interesați-vă de punerea acestor liste și vedeți dacă fiecare e pus în listă. Cine n'ar fi pus să întrebe, că de ce a fost lăsat afară? Să ceară să-i arete legea, iar constatându-se nedreptatea să pretindă punerea lui în lista celor ce au dreptul la alegerea de deputați.

Această alegere e de cea mai mare însemnătate, fiindcă deputații aceștia face legile țării, cari legi pot fi bune sau rele, după cum sunt oamenii cari le fac.

Sprijiniți și organizați peste tot locul *Partidul național*, care în trecut a luptat pentru drepturile Românilor, iar acum încă apără în chipul cel mai cinstit drepturile românilor ardeleni în România pe veci unită.

Să nu ne lăsăm amăgiți de faptul, că cutare sau cutare funcționar de pe la Consiliul Dirigent nu s'a purtat cum ar fi trebuit.

Consiliul Dirigent nu e partidul național. Cei necinstiți dela Consiliul Dirigent să fie arătați, — dacă sunt, — ca să-și iee pedeapsa. Deci nu tot bârbiți, ci faceți arătare contra acelora pe cari îi puteți dovedi, — zicem noi bârbitorilor.

Iar pentru întărirea partidului național să lucrăm cu toți. O să mai avem încă mare lipsă de acest partid în viitor.

Jertfe pentru cultură.

Vrednicia unui popor o judecă lumea după *cât* muncește și *cum* muncește și după *jertfele*, ce le face pentru ridicarea lui *culturală*. În trecut a fost așa, dar mai *vârtos acum*. Căci eelce cunosc istoria de veacuri a popoarelor știu, că popoarele, cari au muncit și au jertfit pentru cultura lor, fie aceasta religioasă-morală, fie economică, chiar când au fost lovite greu de soarte, nu numai că s'au ridicat de nou, dar au întrecut în bine soarta lor de mai înainte.

Pentru a constata adevărul celor de mai sus, nu e nevoie să scormonim trecutul, nici să privim la clinele ce popor îndepărtat de noi. Il avem în mijlocul nostru. E poporul sășesc.

O mână de oameni, căci numărul lor abia trece peste două sute de mii de suflete, a venit înainte cu vre-o opt sute de ani și s'a așezat aici între noi, unde pe vremurile acelea era pământ destul. Au venit din cauza lipsurilor mari, pe cari le îndurau în țara lor veche, în Germania apuseană. S'au înfipt bine, căci guvernul țării Ungurești de pe vremuri îl sprijinea, împotriva noastră, cu tot felul de privilegii (favoruri), adecă drepturi, pe cari le aveau numai ei, nu însă și Românii băștinași.

Dar nu au fost numai privilegiile acestea, cari i-au ajutat în cursul veacurilor să nu se peară în marea românească. La aceasta au contribuit în cea mai mare măsură și dragostea de muncă a Sașilor, fie țaran, fie meseriaș, fie cărturar — preot, învățător, slujbaş — și puterea și dragostea de-a *jertfi* cât mai mult pentru ridicarea sa *culturală* pe toate terenurile, pe cel bisericesc și școlar, ca și pe cel economic.

De privilegii, deși în măsură mai mică, s'au bucurat și în timpul mai nou. Acum, că am scăpat de jugul barbar al guvernelor ungurești, concurența între cele trei popoare ale Ardealului e liberă. Statul nu mai e pentru unii mureș, pentru alții ciu-mă. Pe toate le ajută în măsura numărului sufletelor, din care e compus poporul.

Chiar Sașii au primit pe întâlul sfert al anului acesta un ajutor de două milioane coroane pe seama bisericilor și școalelor lor. Și le va da și de-aici înainte, căci e dator să o facă, fiind și el cetățeni egal înfrățiiți al României-mari.

Ajutorul, pe care au drept să-l ceară și pe care îl și primesc, nu-l face însă pe Sași să creadă, că el pot

acum pune mâinile în sân și-și pot închide buzunarele pentru așezămintele lor culturale. Ei știu din istoria lor și din a altora, că cu cât e cultura unui popor mai ridicată, cu atât existența lui e mai asigurată, ba poate să ajungă să stăpânească și alte popoare mai mari, dar cu o cultură mai puțin dezvoltată. Sașii au înțeles, că pentru a-și putea păstra locul de popor cu o cultură mai ridicată, în ziua de azi nu mai ajung taxele, pe cari le-au plătit până acum credincioși pentru biserică, școală și alte așezăminte culturale, nici ajutorul statului. De aceea Consistorul lor propune o nouă urcare a tuturor taxelor, urcare, pe care poporul sășesc desigur că va primi-o.

Iată ce taxe au să plătească comunitățile sășesti dela orașe:

Pe anul	1920	1921
1. Mediaș	345.000	420.000
2. Sibiu	815.000	995.000
3. Brașov	585.000	715.000
4. Bistrița	390.000	475.000
5. Sebeșul sășesc .	220.000	270.000
6. Sighișoara . . .	440.000	540.000
7. Reghinul sășesc .	230.000	280.000
8. Orăștia	103.000	128.000
9. Ibașfalău . . .	16.000	19.000
10. Făgăraș	44.000	53.000
11. Alba-Iulia . . .	23.000	28.000
12. Cluj	60.000	75.000
13. Târgu Mureșului	15.000	18.000
14. Arad	17.000	20.000

Iar pentru comunele rurale (sate) s'au propus următoarele:

1. Fiecare suflet de om să dea pe 1920 câte 18 cor., pe 1921 câte 20 cor.
2. După darea de venit a casel un arunc cât și ea.
3. După darea de clasa a casel un arunc de două ori atâtă.
4. După darea de venit clasa I și a II a aruncul de două și jumătate ori atâtă.
5. După darea de venit clasa a III a un arunc împărțit.
6. După darea de venit clasa a IV-a un arunc cât și ea.
7. După darea de venit pentru dobânzile după capitalul și rente un arunc de patru ori cât ea.
8. După darea de pământ un arunc de patru ori cât ea.

Acolo, unde comunitatea, fie dela oraș, fie dela sat, are veniturile ei din alte izvoare, aruncurile se vor micșora. Vorba e, că trebuie să iasă suma trebuincioasă.

Sunt jertfe, cari nouă ni se par uriașe, pentru că nu le-am adus *nici-odată* în măsura aceasta. Dar ele trebuie să ne dea de gândit. Dacă vrem să rămânem cel dintâi popor în România-mare, poporul domnitor, apoi nu e destul numărul. Trebuie cât mai curând să ajungem în cultură și să și *întrecem* — ceea ce se poate! — pe cei ce ne întrec încă, și asta se poate numai aducând și noi jertfe cu mult mai mari pentru cultura națională românească, decum am adus până acum.

Toți am cetit sau cel puțin am auzit de *Casele de citire* sau mai bine zis *Casele naționale*, de cari e nevoie în fiecare sat românesc.

E vorba de o clădire nouă, care ne lipsește pretutindeni. În clădirea aceasta va fi biblioteca, aici va fi sala de citire, de prelegeri, de teatru, de concerte, de adunări. Aici se va aduna tineretul seară, în loc să bată străzile. Aici va fi școala analfabeților. Căci e o rușine, ca poporul nostru să mai rămână în coada tuturor neamurilor din România-mare, când e vorba de știutori de carte.

Casele acestea să nu așteptăm să ni le facă Asociațiunea sau chiar statul. Trebuie să cu miile astfel de case. De aceea în fiecare comună să se adune de acum bani, pentru a să-l aibă strâns, când peste doi-trei ani, eflinindu-se lucrurile, să se poată face.

Asociațiunea are un plan minunat pentru luminarea poporului. În făptuirea cere parale. Să se înscrie zeci, sute de mii ca membri la Asociațiune, toate comunele ca membri fondatori, toți fruntașii ca membri pe viață, ceilalți membri ordinari.

Fiecare sat trebuie să-și aibă, la biserică, fondul său pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor de războiu. Și câte și câte alte trebuințe. La fiecare școală fond pentru înzestrarea ei cu cele trebuincioase.

Acum e timpul de-a strânge bani pentru trebuințele culturii naționale, căci bani sunt destui.

Dacă nu ne vom hotări și noi Românii la *jertfe* cât mai bogate pentru cultura națională și la *muncă* fără preget, vom fi numai după nume poporul stăpânitor în România-mare. De fapt stăpân va fi în țara noastră cel ce are cultura cea mai mare.

Tușianul dela Dâmbovița.

Unificare în fuga mare.

Cu privire la ținuta guvernului Averescu față de teritoriile alpine, dăm și niște rânduri pe cari le scrie o foale mai îndepărtată de noi. În gazeta „Glasul Bucovinei” din Cernăuți cetim următoarele:

„Guvernul generalului Averescu și-a propus se facă unificarea cu forța (unirea cu putere). A disolvat administrațiile locale din Ardeal, Basarabia și Bucovina, înlocuindu-le cu comisuni de lichidare, care cer un număr îndoit de funcționari (slujbași) înalți, plătiți mult mai scump decum eran plătiți mai înainte secretarii-șefi din Bucovina sau directorii din Basarabia.

„Aceasta s'a făcut numai pentru a se putea căpătuți partizanii politici.

„Dar în sfârșit, vorba era să se unifice. Când colo, chiar guvernul luptă din răzputeri împotriva principiului de unificare.

„Consiliul de miniștri din 28 Aprilie a hotărât să se amâne alegerile din Ardeal cu o săptămână, pe motiv, că nu se pot împărți noile cercuri electorale până la 25 Maiu.

De fapt însă ardelenii „democrați”, în frunte cu Goga, cari și-au dat mâna cu boerli averescani, nu se simt încă destul de tari pentru alegeri și și mai iau timp, pentru a putea introduce cu puterea administrației politicianismul ciocoesc în Ardeal.

„Întrebăm însă: Cum se prezintă unitatea de stat într'un consiliu de miniștri, în care se hotărăște a se face alegerile în două părți (din trei) ale statului la o dată, iar în mai mult de a treia parte a aceluiaș stat la o dată mai târzie?

„Aceasta se numește unificare în debandadă!

Răvaș politic.

Conferința de pace.

În orașul San-Remo (Italia) s'au întrunit în zilele din urmă delegații împărășilor aliate pentru a deslega toate întrebările dela cari atârna înăptuirea și desăvârșirea păcii între neamuri. Nemții se așteptau ca aliații să se certe cu prilejul acesta din pricina neînțelegerilor ivite între Francezi și Englezi pe chestiunea războaielor din ținutul Ruhr (Germania). Dar s'au înșelat amari!

Toți aliații s'au înțeles între oaltă aprindându-se unii pe alții. Conferința a ținut 9 zile și a desbătut asupra celor mai mari lucruri, cum e tratatul de pace cu Turcia cu încurcarea chestiune a strămtorilor numite Dardanele, apoi dezarmarea Germaniei și constrângerea ei de a împlini toate punctele din contractul de pace, afacerea cu Armenia și cu Smirna, la cari erau cei mai mulți interese.

Hotărârile conferinței din San Remo ne-au adus și nouă o multă așteptată dreptate. Ni s'au recunoscut dreptul de a supraveghea strămtorile Dardanelelor pe unde ieșim cu corăbiile din Marea Neagră în largul mărilor mari. Recunoașterea dreptului nostru din partea conferinței de pace dela San-Remo ne mângăie și ne întărește nădejdea în viitorul mai bun ce ne așteaptă.

Drapelul românesc va flutura mâine pe malurile Bosforului și ale Dardanelelor. România își are cuvântul ei în conducerea de fapt a Constantinopolului, alături de marile puteri aliate. Cu experiența câștigată și cu învățămintele frase din întâmplările din ultimii ani România va ști pe lângă apărarea intereselor sale, să aducă în conducerea statului turcesc contribuții sincere pentru înăptuirea păcii și bune înțelegeri.

Germania.

Ziarele germane se neliniștesc din pricina unei comunicări publicate de ziarele engleze și franceze și care spune că orașul Frankfurt va fi evacuat (golit) de trupele franceze abia după ce Germanii vor împlini toate condițiile din tractatul (contractul) de pace și vor preda 12,000 tunuri.

Jugo-Slavia.

În vechea și noua Sârbia sunt turburări îngrijorătoare. Se dau ciocniri sângeroase cari lasă mulți morți în urmă.

O sângeroasă ciocnire a fost în loca-

a tras cu mitraliere asupra populației. Turburările se întind și în Bosnia și Herțegovina. Telegramele mai noi spun că aproape toți muncitorii au declarat grevă.

Ucraina.

Ucraina se găsește azi în plină neorândulală. Bande formate de țărani ucraineni au ajuns să taie legăturile bolșevicilor cu orașul Odesa de pe malul Mării Negre. Bolșevicii stăruie să fie mai puternici, iar partidul naționalist de sub conducerea gen. Petliura se întărește asemenea pentru a răpune bolșevismul ucrainian. Petliura e sprijinit și de Poloni, cari nu voesc să facă pace cu bolșevicii ucraineni.

Polonia.

Situația din Polonia continuă să fie tot mai bună. Aprovizionarea se face mai bine și fabricile lucrează. Guvernul lucrează din toate puterile pentru rezolvarea afacerilor mai urgente, pentru refacerea țării în care scop se silește se înabuse toate încercările de grevă. Pentru marile merite aduse țării prin învingerile în contra bolșevicilor, generalul Pilsuoki a fost proclamat mareșal și cu prilejul zilei onomastice neamul recunoscător i-a dăruit bastonul de mareșal.

Legătura dintre România și Ceho-Slovacia.

În zilele din urmă s'a făcut multă larmă în jurul faptului că trupele române aflătoare în Maramurăș pe malul drept al Tisei, s'au retras pe malul stâng la porunca guvernului. Unele ziare scriau chiar de un conflict ori cel puțin neînțelegeri între Ceho-Slovacia și România.

Ministrul Ceho-Slovac Cermak din București a ținut să lămurească opinia publică românească asupra acestei întrebări. Iată ce a spus:

„Între România și Ceho-Slovacia nu este nici o neînțelegere din pricina golirii satelor din dreapta Tisei. Contractul de pace încheiat cu marile puteri aliate a hotărât granițele între aceste două țări. Granița Ceho-Slovaciei în spre România o face în cea mai mare parte râul Tisa. Deci satele ce cad din sus de Tisa trebuia să fie goliți. Când am fost numit la București ca ministru, acum câteva luni, guvernul meu mi-a atras dela început luarea aminte asupra acestei chestiuni. Înainte de a veni să mi iau postul în primire, știind că dl Vaida se găsea în Paris, m'am dus acolo pentru a mă sfătui cu șeful guvernului român. Dl Vaida era bolnav și m'a rugat să aștept întoarcerea lui în țară, care trebuia să urmeze peste câteva zile. Am venit la București însă dl Vaida reșinut în Paris, a mai rămas acolo încă două luni. În răstimpul acesta guvernul meu îmi porunceam mereu și eu am intervenit în diferite rânduri cu dl St. C. Pop care mi a promis că trupele române se vor retrage. Dar nimic nu s'a făcut până azi. Noi cu dragă inimă am ceda satele românești de dincolo de Tisa, dar trebuie să ținem seamă de contractul de pace pe care l'am iscălit. Datoria noastră însă este să fim cu toții băgați în seamă față cu Unguri; contractul de pace cu aceștia încă nu-i iscălit și știm că Ungurii au și ei prietini puternici. Odată pacea cu Ungaria iscălită și condițiile împlinite, nimic nu ne va putea opri și împiedica să stăm de vorbă între noi și să ne facem înțelegerea de cuviință unul altuia.

Dușmanul nostru comun este ungurul.

mâni și Sârbii și Polonii și Ceho-Slovaci pentru a-i ține în frân. Iară dacă și Grecii vor intra în blocul acesta, vom putea spune cuvântul nostru hotărâtor și vom putea asigura pacea în tot orientul Europei.”

Conferințele învățătoarești.

În temeiul unei dispozițiuni cu-minte a Resortului de culte, în zilele de 5 și 6 Maiu s'au întrunit în capitalele județelor ardeleni învățătorii școlilor primare pentru ca sub conducerea inspectorilor școlari să se sfătuiască pricetiv asupra nevoilor și desăvârșirea școalei românești desrobite din cătușele tiraniei ungurești.

Punctele asupra cărora să se sfătuiască în întrunirile învățătoarești județene au fost hotărârile tot din partea Resortului de culte.

În județul nostru Sibiu, învățătorii s'au prezentat în număr complet. Discuțiile și sfaturile învățătorilor conduse de inspectorul școlar Dr. I. Stroia au fost la înălțime. Învățătorii au arătat o deosebită căldură față de toate chestiunile, și au depus toate silințele pentru îmbunătățirea învățământului, pentru îmbunătățirea școalei care se aducă cât mai multă lumină, cât mai mult bine, cât mai multe foloase pe seama sâtenilor noștri, pe seama neamului și pe seama României mari.

Roadele binefăcătoare ale sfaturilor ce s'au ținut în diferitele întruniri ale învățătorilor din zilele 5 și 6 Maiu se vor vedea mâine-poimâne, și pentru munca plină de dragoste a învățătorilor noștri trebuie să le fim din inimă mulțumitori și recunoscători. Căci trebuie să se știe, că ceea ce dăm învățătorilor și școalei, nouă ne dăm, nouă și neamului dăm.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1) Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință prin locați publice, în gări, trenuri, în restauranți, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în orice chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da părerile despre operațiunile de războiu, sau despre situația și mișcarea trupelor, precum și ceice vor critica poruncile date de autoritățile militare sau orice alte măsuri cu privire la armata română.

2) Ceice se vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, se vor pedepsi de judecători militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii de Lei.

Când însă faptele de mai sus se vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de războiu.

Ce fac Ungurii?

Ungurii urmăresc și luptă pentru propagarea bolșevismului în Ceho-Slovăcia și pentru susținerea și propagarea acțiunii iredentiste în Ardeal, unde speră că prin acțiunea armatei lui Horthy, vor putea cuceri din teritoriul pierdut.

*

Atât în Budapesta cât și în celelalte orașe ale Ungariei, au fost puse în ferestrele magazinelor diferite caricaturi, prin care se arată cum au intrat armatele române în Ungaria: soldații slabi, încălțați cu opinci, și rău echipați; iar altele prin care se arată cum pleacă: bine echipați, grași, cu mulți cai și saci de bani.

Cine nu știe ce-a găsit armata română în Budapesta? Toată populația descultă, slabă, gol îmbrăcată, abia târându-se pe picioare. Când a plecat armata română din Budapesta și Ungaria, a lăsat o populație bine hrănită, grasă, echipată. Atunci ce-am luat și ce ni-a dat? Vor adevăra căndva mii de copii unguri, cari au mâncat trei luni de zile din bucatăriile de campanie ale soldaților noștri — nu numai țărani aduși de dl Averescu la București — copii unguri vor mărturisi și toată sărăciea care învățase trei cuvinte românești: „Dă-mi să mănânc!” Și-apoi, dragă doamnă, nu cumva trebuia să umblăm cu pâinea în traistă, adusă din țara noastră, ca să împăciulim spiritele din Budapesta și Ungaria și să zvârlim pe Kuhn Bela, numai de dragul maghiarimei? Prost gust!

*

O altă caricatură intitulată: „Va mai veni odată timpul” reprezintă un soldat român cu lanțul de gât.

Halal de voi unguri harnici! Numai cât trebuie se vă însemnați un lucru: Soldatul român a scuturat odată și pentru totdeauna lanțul de pe grumaz atât pentru el, cât și pentru altul! El știe cum se desleagă grumazul cuiva și mai știe și cum se leagă!

Spre orientare.

Pentru chestiunile în legătură cu alegerile de deputați, Partidul național a ales un mare Comitet electoral, pe care l-am publicat în numărul trecut, iar cu conducerea lucrurilor interne a fost încredințat Comitetul executiv (central) cu reședința în Cluj.

Toți aceia, cari doresc a avea ceva informații cu privire la alegeri, candidări de deputați, împărțirea cercurilor și altele, să se adreseze Comitetului executiv în Cluj (secretar general e dl Dr. Sever Dan, care se află în casele unde e redacția gazetei „Patria”, strada Regina Maria 11).

În cazuri urgente mai bine este a trimite pe cineva personal, ca curier, fiindcă scrisorile, chiar și recomandate, merg încet.

În cazuri de tot urgente sau cu ceva ocazie primim și dăm și la Redacția noastră informații în legătură cu alegerile.

Către săteni.

Frați dragi! Dumnezeu ni-e milostiv fără țărături. Suntem cu coapsele pline de ranele păcatelor și Domnul puterilor totuși nu-și întoarce fața sa sfântă dela noi nevrădnicii! Nu, ci în nemărginita sa bunătate ne face părtași de mari daruri și multe bunătăți. Uite, acum poruncește cerurilor să ne trimită binefăcătoare ploii pentru a zămisi viața nouă din sămânțele îngropate cu atâtea nădejdi în brazda ogorelor. Și cât de așteptate erau ploile în zilele din urmă! Ierburile se înăbușau de căldură, florile își plecau triste capetele ofilite spre pământ și arborii pădurilor se cutremurau în fața roirilor de gândaci flămânzi, cari momiți de arșița razelor părăseau sinul pământului.

Acum ploile tămăduesc toate! Înviează ierburile, împrumută zimbete de fericire florilor, imbie arborilor nădejdi de biruință și oamenilor credință în roade cu belșug.

Bunătatea nemărginită a lui Dumnezeu ne îndeamnă însă să fim și noi alți oameni. Ne îndeamnă să ne pătrundem inima cu dragoste plină de mulțumită față de Tatăl îndurătorilor, să ne încingem sufletele cu bunătate față de semenii noștri și cu îndurare dornică față de cei doșiți de soarte, față de cei năcăjiți și lipsiți. Ne îndeamnă să cinștim casa Domnului, care ne cheamă cu glas de tainică mângâiere să ne întărească credința în viitorul mai bun al nostru și al neamului. Ne îndeamnă să ne întoarcem de pe drumul păcatelor și să ne curățim haina sufletului prin săvârșirea faptelor bune; ne îndeamnă înainte de toate să fim cinștiți!

Și mai ales astăzi când peste țări suflă pe lângă „vântul de trezire la o viață nouă și un vânt de nebunie”, trebuie să ne străduim din tot sufletul să ascultăm îndemnul acestora și să fim iubitori de muncă, de cinste, de ordine, căci în chipul acesta ne arătăm iubitori față de Dumnezeu și mulțumitori pentru toate bunătățile ce ni le trimite în îndurarea sa.

Da, prin muncă stăpânită de ordine și de cinste ne vom face vrednici de aceia cari pe sine s'au adus jertfă pentru noi și nu vom lăsa ca jertfa lor cu bună mireasmă să fie zadarnică. Prin muncă și cinste ne vom rescumpara în fiecare cias viața noastră, biruind cele trecătoare, cele deșarte, cele rele.

Să nu ne plecăm urechea la vorbele ce poartă în sine simburile nerănduelei și a urei! Să ne ferim de otrăvile ce ni le poate aduce vântul de nebunie, și să ne ferim de acei venetici sgomotoși, ațăfători la jaf, la lene, la ruină și cari nu sunt frații noștri,

nu sunt semenii noștri cari să ne iubescă și să ne vrea binele, ci niște nemernici și ticăloși „cari n'au nimic de pierdut și nimic de adus binelui obștesc”. Doar acești vântura-țară, acești trimiși ai diavolului se opintesc să ne necinstească neamul prin momelile lor, iar prin ațăfările lor să ne strice draga noastră țară: România-Mare, care o datorim lui Dumnezeu, Regelui și scumpulor noștri morți.

Să ne ferim de otrava lor. Întărirea inimii să ni-o căutăm în rugăciune și în muncă! Dragostea de lege și de ogor să ne fie păzătoarea de căpetenie și atunci Dumnezeu ne va binecuvânta cu fericire vremelnică și veșnică și ne va întări țara și neamul.

Un fecior de țăran.

Pentru alegătorii din Sibiu.

Complectarea listelor alegătorilor.

Pe baza ordonanței Resortului Internelor conscrierile alegătorilor făcute în anul 1919 se țin în valoare și pentru alegerile apropiate, cu complectare corespunzătoare.

Spre acest scop lista alegătorilor din orașul Sibiu va fi afișată la consiliul orașenesc (Strada Măcelarilor Nr. 2, etajul I. ușa Nr. 5.)

Fiecare cetățean cu drept de alegător o poate vedea zilnic în zilele din 3 până la 12 Mai a. c. între orele 8—1 a. m. și dacă acolo, că cetățenii îndreptățiți după lege nu sunt luați în listă, poate reclama pe lângă prezentarea dovezilor de lipsă.

Sibiu, la 2 Mai 1920.

Consiliul orașenesc.

Atragem atenția tuturor românilor noștri din Sibiu (intelectuali, meseriași, comercianți și țărani din suburbii) să se intereseze dacă sunt puși pe listă.

Ieftinirea traiului.

În scopul ieftinirii și îmbunătățirii traiului în țară se iau zilnic măsuri folositoare. În zilele trecute s'a ținut la București sfatul negustorilor la care au luat parte o mulțime de negustori. Și au fost și mulți negustori cinștiți și de inimă cari au cerut să se înceapă lupta împotriva tuturor negustorilor necinștiți și mai ales în contra diferitelor soiuri de mijlocitori cari sub numele de comercianți au speculat și speculează nenorocirile războiului tâlhărend ea în codru și luând pâinea dela gura copiilor oamenilor săraci. Glasul acestor negustori a aflat răsunet și sfatul a hotărât să lupte cu toate mijloacele în contra speculanților și se lucrează din toate puterile pentru ieftinirea traiului.

*

Tot în scopul îmbunătățirii traiului a luat guvernul hotărâri de folos. Anume a hotărât să trimită în Ardeal unde se simte dureros lipsa de bucate, cât mai mult grâu, cucuruz, săcară, ovăs și altele, în schimbul orașele vechiului regat unde e mare lipsă de vite pentru tăiat, să cumpere vitele în Ardeal, dar cu măsură, ca nu cumva aici la noi să simțăm lipsa.

Desbaterile Congresului dela Alba-Iulia.

Din discursul dlui Maniu.

În cele următoare mai dăm unele părți din însemnatul expozeu (vorbire) a dlui Maniu, asupra lucrărilor săvârșite de partidul național în timpul d-zei urmări. Iată ce a mai spus dl. Maniu:

Cum s'a format guvernul Vaida?

Astă-toamnă după alegeri deputații ardeleni au plecat la București spre a lua parte la desbaterile Camerei. Pe acel timp partidul național era mereu îndemnat să formeze guvernul. Am făcut însă totul să nu luăm conducerea țării. Dar în ultimul moment un membru de frunte al partidului național (Aplauze și strigăte: Trăiască Vaida!) a trebuit să formeze guvernul.

Țara era într-o stare așa de grea, încât erau amenințate unele din nădejile noastre. De aceea, partidul național a încredințat pe dl Vaida cu formarea guvernului, care a primit această însărcinare.

Și fiindcă singuri nu formam majoritatea, partidul național a intrat în legătură politică cu alte partide din țară, formând blocul. (Aplauze și strigăte: Trăiască Iorga!) Ne am aliat cu partidul țărănesc, (Aplauze și strigăte: Trăiască Mihalache!) cu partidul național democrat al dlui Iorga (strigăte: Trăiască!) cu cel basarabean și cel bucovinean, ca astfel înărlți să putem dezlega marile probleme ce ne stăteau înainte.

Nu ne-am legat însă numai pentru scopuri momentane politice, ci ne-am înțeles în principii fundamentale și anume: Ideia națională, democrația și dreptatea socială.

Ce a făcut guvernul Vaida?

Mă măgălesc să spun că a urmat calea democrației adevărate. Eram în fața ultimului Alianților noștri care cuprindea părți grele pentru noi.

Di Al. Vaida a semnat totuși pacea cu sprijinul nostru, fiind conștienți că acesta era de neîndoielnic ca să adăncim legăturile cu Alianții.

Roadele îmbelugate ale acestui fapt le-am văzut când s'au schimbat hotărârile cari ne erau neîncălzabile și că dl Vaida a convins pe Alianți că suntem cinstiți, deschiși, că ținem cu sfârșit angajamentele ce le luăm. Starea neprietenească care a găsit o la Paris și Londra a schimbat-o într-o prietenie norocoasă. Acestul fapt trebuie să i mulțumim că am convins pe Alianți că Basarabia nu poate fi decât a noastră.

În politica externă a mai reușit să respingă amenințările încercate de maghiari de a se reveni asupra hotărârilor deja numite la Paris. Era vorba ca Conferința de pace să aducă hotărâri cari ar fi periclitat mari interese naționale și economice. Aradul, Oradea-Mare, Sătmăruș și alte orașe erau în pericol pentru noi și cu îngrijorare priveam la această acțiune a dușmanilor noștri.

Partidului Național Român și țării întregi trebuie să i mulțumim că pericolul a fost înlăturat și hotărârile ne au fost asigurate prin mijlocul dlui Vaida.

În politica internă partidul național a contribuit la înărlirea în lege a Unirii pe veci, însuflețiti că nu mai există provincii de eliberat, ci o Românie puternică care este scutul tuturor.

Ni s'a amărat această bucurie prin faptul că o parte din Banat nu ni s'a dat încă nouă, dar partidul a hotărât să facă ca întreg Banatul să fie alipit României-mari, și vom lucra urmând tradiția că trebuie să eliberăm pe toți românii cari mai sunt subjugati, ori unde ar fi ei.

Ce a lucrat parlamentul?

Legi multe am făcut în parlament, ca reforma agrară pentru Basarabia în chipul cel mai democrat și drept, arătând drumul pe care această reformă trebuie să se facă în toată România.

Guvernul pregătise și legea agrară pentru vechiul Regat și Ardeal, legea dărelor progresive pe venit și avere, cari urmau a fi introduse,

legea chiciilor, reforma jandarmeriei și alte multe erau în pregătire, având de scop toate să înărlărească temeinic România-mare.

Căderea guvernului.

Aceste legi nu s'au putut însă înfăptui, fiindcă guvernul a trebuit să se mulțumească.

Ca să se facă cu neputință guvernarea democratică a dlui Vaida, s'au lăsat o seamă de stiri, că guvernul nu ar fi destul de unit, că nu ar fi destul de tare, că se înfăptuiesc gânduri periculoase și altele. Dar, sprijinul pe fapte, pot constata, că toate acestea nu au fost decât șvonuri.

Cauzele căderii guvernului.

Cauzele demisionării (căderii, mulțumiri) au fost altele (Strigăte. Să auzim!) și anume: reformele cu adevărat democratice cari erau să se înfăptuiescă nu le plăceau la toți. (Aplauze, strigăte: Așa ei!) fiindcă, în special reforma agrară (Strigăte: Trăiască Mihalache!) li se părea că părtinește prea mult pe țărani. Aceste cerouri susțineau, că reformele mari de cari este vorba nu puteau fi făcute de partidele izvorâte din însuși sânul poporului.

Credeau că și azi au protecția să conducă singuri țara. (Strigăte: Jos cu ei!) Guvernul a trebuit să cadă fiindcă unii se împotriveau la înfăptuirea acelor reforme.

S'a început apoi o adevărată goană contra unora dintre membrii fostului guvern. Astfel guvernul a trebuit să se mulțumească. Venind la cârmă generalul Averescu, acesta nu s'a străduit se găsească o înțelegere cu majoritatea Camerei, ci a închis-o. Astfel stăm în fața alegerilor.

Ce guvern a format generalul Averescu?

Un guvern cu democrația pe buze, iar în fapte foarte înălat. (Strigăte: Argetoianu milionarul, Mocioni moșierul, Zamfirescu care urăște pe Ardeleni și alții.)

Faptele dovedesc modul de gândire al generalului care a arătat că e condus de vederile acelor reacționari în societatea, cărora se găsește.

Căci numai astfel:

a putut lua locul unui guvern care avea majoritate parlamentară;

a dizolvat parlamentul pe când lucra cu mare succes pentru țară;

a introdus sistemul decretelor legi;

a schimbat prin decret lege chiar legea electorală, ca să fie pe placul d-sale; (Strigăte: Aceasta e absolutism!) Alci nu mai poate fi vorba de o concepție democratică.

Hotărârea dela Alba-Iulia, privitoare la Consiliul Dirigent și care a fost înărlită și de M. S. Regele, a fost nesocotită dizolvându-se Consiliul, care se părea că i stă în cale.

Mai vedea în calea d-sale o piedică viguroasă, partidul național român pe care voia să-l desființeze. (Strigăte: Nu se poate! Nu ne lăsam!)

Creдем că principiile pe cari le mărturisim în fața maselor mari ale poporului nu trebuie să fie o amăgire, ci trebuie traduse în fapte. Trebuie să le ținem cu sfârșit, căci neamul care nu le respectă se va prăpădi. Aceste principii sunt:

Democrația,

Constituționalismul și

Parlamentarismul

și, când generalul Averescu a pășit alături de această cărare, duce țara întregă în pericol.

Vizând întronarea sistemului autocratic la guvern, trebuie să spunem, că pe această cărare nu-l putem urma, (Aplauze îndelungate, strigăte de Bravo! Așa ei!), pentru că țara și neamul, în loc de înflorire, să nu ajungă la prăpastie.

Generalul Averescu și partidul național.

În cauza Partidului Național față de generalul Averescu, trebuie să amintim, că Partidul Național n'a ținut la putere, n'a ținut să fie partaș la puterea de stat deținută de generalul Averescu.

Și, când i am vorbit de colaborare (conlucrare), i am spus, că nu înțelegeam decât ajutor fără nici un interes din partea noastră.

Am fi colaborat cu Dăa dacă era condus de fapt de principiile (planurile) democratice pe cari le tot amintește. De aceste principii nu puteam să ne lăsam, fiindcă România-mare este înfăptuită, dar nu este organizată în conformitate cu interesele politice ale tuturor, și în primul rând cu hotărârile dela Alba-Iulia.

Nu mai o organizare corespunzătoare acestora poate aduce liniște și mulțumire în sufletele cetățenilor cari compun țara.

În discuțiile avute cu generalul Averescu s'a pus chestiunea colaborării, dar generalul Averescu a declarat că poate exista: fuziune (contopire cu partidul generalului), colaborare și luptă.

Fiindcă nu admît colaborarea, spunea generalul Averescu, sau fuziunea sau ne luptăm.

Aveam așadar să alegem: de a ne desființa, de a ne uita trecutul de 72 de ani și datorințele mari ce le avem dela Alba-Iulia încoace.

Aceasta n'o puteam face, nu ne puteam lepăda de angajamentul realizării democrației. Și, atunci am ales lupta, (strigăte: așa ei!) cu care de altfel suntem obișnuiți; am luptat doar continuu 71 de ani, trecând prin lanțuri și temnițe. Lupta este adevărata noastră politică. (Aplauze, strigăte: Trăiască Vaida!)

Cu arme cinstite am luptat totdeauna și vom lupta și acum, de astădată între frați, ceea ce ne doare, și nu avem decât mângăierea că nu o ducem din vina noastră.

Vrem desființarea partidului ori luptă?

Dumneavoastră sunteți chemați, domnilor delegați, să alegeți între desființarea noastră sau luptă. (Strigăte: Trăiască partidul, vrem luptă!)

Ne a durut că câțiva membrii al partidului (strigăte: rușine lor!) au îmbrățișat ideea desființării (strigăte: slugoi! Oameni de căpățuisă!) și e tristă realitatea că proprii fil cer desființarea partidului.

Părerile lor sunt, că în România întregă partidele regionale (după ținuturi) nu mai au rost și că noi suntem un asemenea partid (strigăte: nu e adevărat!)

Dar, un partid ca al nostru, bazat pe principiile cele mai largi și mai generoase, a căror înfăptuire o dorim și o vrem pentru toată România-mare, nu este partid provincial.

În hotărârea dela Alba-Iulia se spune doar apriori, că prima constituantă (cameră) din București urma să organizeze România întregă în conformitate cu principiile hotărâte acolo.

Deel, programul nostru este pentru țara întregă, stăm în serviciul țării întregi și niciodată nu ne-am călăuzit de interese strâmte de partid, ci am păstrat un caracter universal, pentru țara întregă.

Acuma, dacă aprobați și d-voastră o să ne organizăm primind membrii și din vechiul Regat, perfecționând și dezvoltând principiile pe cari ne sprijinim.

Argumentul celalalt, al celor cari au îmbrățișat ideea desființării noastre, este că Ardealul Banatul și părțile ungurene nu sunt încă perfect încorporate la România-mare și deel, partidul nu e bine să treacă în opoziție, pentru a putea contribui la organizare.

E adevărat că dorim să conlucrăm la organizarea statului, cum am și dovedit-o, colaborând cu orice partid din vechiul Regat, care se potrivea la principii cu noi.

Putem noi să dintr'un partid ca să intrăm apoi în altul care urmează la guvern? (Strigăte: Jos Gogății!) Nu! (Strigăte: Așa ei!)

Am fost deel de părere că în fața acestei stări, să nu alegem desființarea partidului ei, convocând acest Congres, să-l rugăm să-și spue hotărârea.

Principiile democratice la cari ținem, nu ni le vor zdruncina curente politice de alci un fel și credem că numai pe baza lor vom putea servi neamul.

Ajungând târziu la libertate, trebuie să lucrăm cu îndolte puteri pentru a câștiga cei o mie de ani pierduți în robia dușmanului.

În primul rând, trebuie să ridicăm pătura jărnănească care a pălmit mai mult în toate privințele.

Legști de aceasta îndatorire, nu putem vorbi de desființarea partidului, ci din potrivă, de întărirea lui.

Lupta de distrugere a partidului a rămas însă fără efect, căci toate cercurile electorale și județele sunt reprezentate aici. (Aplauze.)

De aceea, congresul de astăzi, va fi un nou izvor de încheiere și îndemn la muncă neobosită pentru partid.

După toate acestea, vă rog să binevoiți a hotărî în fața situației date, să dați descărcare vechiului comitet executiv, alegând altul nou!

Răvaș săptămânal

O demisie.

În foaia din săptămâna trecută scriam, că am primit știrea, că Averescanli voesc se angajeze agenți electorali plătiți și li se pun la dispoziție automobile. Într'un număr mai năințe scriam de înlocuirea generalului Mărdărescu prin generalul Văitoianu, care n'a stat însă la Sibiu nici 10 zile și și-a prezentat demisia. Asupra acestei împrejurări „Patria” scrie:

„Se știe, că dl general Văitoianu a fost numit comandantul trupelor din Transilvania în locul generalului Mărdărescu. Înlocuirea s'a făcut din prevenire față de ardeleni. Odată și odată se va vorbi mai mult în chestie. Deocamdată ne oprim asupra știrii, că dl general Văitoianu, abia intrat în slujbă și-a dat demisia (s'a mulțumit). Motivele sunt interesante: gogismul.

„Săptămâna trecută, după ce sosi la Cluj, dl Octavian Goga a telegrafiat șefului guvernului (generalului Averescu), că automobilele resorturilor nu i sunt de ajuns și mai trebuie 8 pentru campania electorală. Primul-ministru a dat ordin, prin ministrul de războiu, comandantului trupelor din Transilvania să procure 8 automobile dlui Goga pentru campania electorală. Dl general Văitoianu a refuzat (respins) împlinirea ordinului. Ministerul de războiu de la București a repetat din nou ordinul. Atunci generalul Văitoianu și-a prezentat demisia.”

Iată cum vorbesc faptele guvernului Averescu! Mirați ne întrebăm: Oare unde vor fi voind se o scoată oamenii acestia, acum când și așa lumea fierbe!?

Mai există resorturile?

Zilele acestea ne-a vizitat la redacție un bun prieten, care venia de la Cluj. Dând în vorbă îl întreb: Ei, ce mai faceți prin Cluj? Acum se schimbă totul! Cu resorturile vești fi ajuns pe isprăvite.

— Ce isprăvit, domnule! Îmi răspunde prietenul meu. Doar nu s'a schimbat nimic, numai numele. Nu se mai zice Consiliul Dirigent, ci Comisia de unificare. Încolo același lucru, aceleași persoane, cu deosebirea unora, cari au fost înlocuite, sau, cu alte cuvinte, altora li s'a dat un post mai bun (ca să nu zic mai gras). Pe de altă parte, dela resorturi — dacă vrea guvernul — se poate mult influența asupra alegerilor. Vezi Dumneata: acolo sunt automobile, oameni, bani... Ei, acum cred că înțelegi schimbarea asta la repezeală, chiar în fața alegerilor!?

— Înțeleg prea bine, răspund eu. Același lucru îl spun și eu de peste o lună.

O știre de senzație.

„Renașterea Română” a dlui Goga

pe la Consiliul Dirigent. Între altele, zilele acestea a adus știrea, că: nu se dă de urma a 7 milioane de lei, cari s'ar fi trimis de la București, dar nu s'ar găsi intrarea lor la Cluj.

Așa ceva trebuie să fie din cale afară de gros. Să nu se dea de urma a milioane! Asta, așa cum prezintă lucrul „Renașterea”, nu putem crede. Sunt vorbe de clacă.

E mai cavaleresc și mai cinstit a se face altcum: Unde e o neregulă să se spună locul și numele cui e devină, ca cel vinovat se poată fi dat în judecată. Numai așa se pot îndrepta lucrurile. Prin generalizări de ale „Renașterii” nu se ajunge nimic altceva, decât discreditarea oamenilor, urmărind alte scopuri ascunse. Iar aceasta e foarte regretabil în zilele de azi.

Din convingere...

De când cu agitația pentru „Partidul poporului” (al generalului Averescu) în Ardeal, e foarte curios să observi finuta multor oameni de-ai noștri.

Toată ceata nemulțumirilor de pe vremuri cu Partidul național sau cu Consiliul Dirigent, trec acum la partidul poporului. Îndeosebi sunt mulți nemulțumiți cu Consiliul Dirigent. (Păcatele tale de Consiliu! Oare de ce n'ai putut împăca toată lumea cu bunăștiință?)

Spre pildă: renumitul bărbat (17) Prie e un înlocat aderent al partidului poporului, după ce n'a fost numit profesor la Universitatea din Cluj (iar asta o pune în cărușă Consiliului Dirigent și nici decât în socoteala Comisiei, care a făcut alegerea profesorilor).

Acum dl Prie a fost numit ceva și mai și: ocupă locul dlui Braniște, ca șef al resortului de instrucție (pardon, că nu

se mai zice șef de resort, ci delegat al ministerului).

Un alt tip, pe care regretăm să-l vedem la bătrânețe așa, este Dr. Teodor Mihali, fost președinte al Clubului parlamentar român la Budapesta și vicepreședinte al partidului național, iar de la Alba-Iulia încoace dat mai la o parte. Asta, așa știe lumea, fiindcă n'a avut curajul, n'a vrut sau n'a putut, să respingă subscrierea la Memoriul de alipire către țara ungurească (în toamna anului 1916). Memoriul acesta a fost pus la cale de Tisa prin sluga lui, Mangra.

Dela Alba-Iulia încoace dl Mihali poartă sâmbetele dlilor Goldiș, Ștefan C. Pop și alții, ale căror dosare luni de zile le-a purtat prin buzunare. Acum dl Mihali a trecut în partidul poporului, cu dosare cu tot. În vedere îi stă cel puțin un post de ministru. Șef de resort (pardon, delegat al ministerului) lângă Prie, natural că e prea puțin. În fine sunt atâtea posturi de ministri, cât trebuiesc umplute, dacă alții sunt dați afară, ori sătui de atâtea intrigi, se mulțumesc ei de voie bună.

Dar închei, că altcum umplu foaia cu tipuri de acestea. Aș dori, însă, să nu se observe și în clasa intelectualilor noștri dela sate astfel de tipuri. Să facem din convingere, ceea ce facem, iar nu din răsunare, sau poftă după alte interese...

Mă cam miră însă faptul, că prin unele părți, unii preoți și învățători peste noapte au devenit aderenți... din convingere al partidului poporului (al cărui program e întrebarea dacă l-au celtit). Trecutul și prezentul acestora trebuie eventual căutat, ca să se vadă cum stau și cu cine avem de-a face. E bine să se știe cât mai lămurit: Avem de-a face cu oameni de convingere sau cu oameni de interes? Sfredeliș.

Mișcarea în cercurile electorale.

Din Șeica-mare și jur.

Poziția acestei comune e de așa, în:ăt pe lângă bunăvoința cercurilor conducătoare, cu vremea ar putea ajunge un centru de viață românească în județul Târnava mare, căpătând această comună pretură, judecătore etc. Terul în majoritatea lui e românesc și prin o nouă împărțire multe comune românești alipite la cercuri săsești ar putea fi scos de sub influența săsească.

Șeica mare, ca circumscripție electorală, în toamna anului 1919 a avut norocul de a avea de candidat din partea partidului național pe unul dintre cei mai de seamă bărbați cunoscuți în viața politică și literară a Transilvânenilor, pe cel mai mare novelist, prozator de dincoace de Carpați, pe părintele Ion Agârbiceanu. A și fost ales cu unanimitate de voturi și cred că va fi și pe viitor.

În toamna anulului trecut, înaintea alegerilor, părintele Agârbiceanu a cucerat toate satele mai de frunte în care numai a putut merge în urma circulației grele de atunci, desvâlnindu-și programul într'un stil limpede și pe înțelesul tuturor, așa că cu prima pășire a D-Sale a câștigat pe deplin încrederea alegătorilor.

Acum în Dum'neca Tomii dl Agârbiceanu și-a ținut obișnuita dare de seamă în localul cancelariei din Șeica mare, unde au fost reprezentate în număr foarte frumos comunele Șelcamare, Călvășar, Agârbiclu, Boarta, Vesend, Stenea, Hașag și Buia.

La propunerea preotului din Călvășar să declare din partea adunării de președinte părintele Aron Domșa, iar de secretar învățătorul dela școala națională locală Victor Pop.

Președintele salută pe noul sosit în numele alegătorilor și îi dă cuvântul pentru a-și

plona din care face parte și pentru a expune situația actuală.

Într'o cuvântare avântată și clară vorbește despre greutățile cu care a trebuit să lupte partidul național în parlamentul țării, expune succesele cele multe ce le-a putut realiza guvernul partidului național în o vreme de tot scurtă, și cum toate acestea lucruri bune și în interesul consolidării țării și spre fericirea și binele poporului nu au putut fi sancționate (aduse ca legi întărite) din cauza unor oameni, cari prin astfel de reforme democratice își vedeau pericolitate interesele lor personale. Amintește despre legea sgrară, legea chirilor și reforma jandarmăriei, cari legi au fost motivele adevărate în urma cărora guvernul național a trebuit să cadă tocmai atunci când șeful lui dl Valda apăra interesele țării la conferința de pace, spulberând mindunlele delegatului ungar Apponyi, câștigând cercurile aliaților într'o direcție favorabilă pentru noi, abătute pe un moment în urma minciunilor sovrane de dușmanii noștri seculari.

Părintele Agârbiceanu încheie invitând pe alegători să fie și pe mai departe cu aceeași înțepenie caracteristică din trecut și se țină cu sfîntența la partidul național, care totdeauna va apăra interesele păturii celei mai estine ale țării noastre. Cuvântarea p. Agârbiceanu a fost des întreruptă cu strigăte de urale și viu aplaudată din partea alegătorilor.

După aceea a luat cuvântul preotul Călvășărilor Gheorghe Ivan, care arătând în puține cuvinte jertfele cele mari și multe, pe cari a trebuit să le aducă poporul românesc în trecut, azi, când lanțurile robiei zac nemișcate la picioarele națiunii, spre a putea duce la desăvârșire visul realizat e de neapărată trebuință să ne silim cu toții a fi oameni vrednici, lucrând flegte care la locul ce le-a cuprins în urma înșelărilor

Să ne sim cu toții a ne da votul pentru acela, care ajungând în parlamentul țării să va întrepuie ca legile ce să vor aduce să cores-pundă lipsei și năzazurilor poporului, și după ce partidul național apără mai pre sus de toate aceste interese, crede că fostul deputat și de aci încolo va întruni încrederea alegătorilor, cari să declară solemn că rămân și pe mai de parte membri credincioși al partidului național și vor observa într-o toată disciplină de partid, esmitând totodată doi delegați, cari să ia parte la congresul dela Alba-Iulia în persoana Dilor Dr. Octavian Deac medic și Dumitru Mihal economist din Agârbiclu.

După aceea s'a intonat imnul regal și național când apoi poporul adunat să reîntoarce la vechile sale.

Seara la 8 ceasuri sub conducerea învățătorilor locali s'a dat reprezentație teatrală, la care a luat parte un public numeros. Tineretul în executarea punctelor din program s'a achitat pe deplin și a stors mulțumirea publicului privitor. Multe lucruri bune se pot face și pe sate, când sunt conducători harnici și oameni ascultători.

Iv.

Din Sebeșu-săsesc.

Dominec, în 2 Mai a. c. fostul deputat al circumscripției Sebeșu-săsesc a dat seama în fața alegătorilor săi despre activitatea parlamentului dizolvat și despre situațiunea politică. Neținând în Sebeș o sală destul de încăpătoare pentru marele număr al alegătorilor, cari au dorit să fie orientați, întrunirea a trebuit să se țină în curtea școlii.

Fostul deputat, dlul Dr. Lucian Borda, a arătat înfăptuirea parlamentului dizolvat, luptele cari s'au dat în jurul acestui parlament în vechiul regat, lupta între partidele istorice și partidele noi, împrejurările cari au dus la formarea guvernului Valda și împrejurările în cari acest guvern a căzut și parlamentul a fost dizolvat.

Oratorul a arătat mai departe situațiunea politică actuală, deosebirile de vederi între disidenții trecuți la partidul poporului și între cei ce au rămas credincioși partidului național, deosebirii cari rămân după curățirea elementelor de garnisala demagogică, apelând la alegătorii acestor cercuri electorale, cari sub regimul maghiar au știut să dea lupte electorale pline de domnie, ca și la alegerile viitoare să păstreze această tradiție și să ferească cercul de certe urâte.

Intrunirea a câștigat o deosebită însemnătate prin prezența dlui fost ministru Ștefan C. Pop, care în trecere prin Sebeș spre Munții Apuseni, a stat despre darea de seamă a dlui Borda și a ținut să ia parte la ea. Într'un discurs frumos și înflăcărat a desvâlt uneltrile cari s'au pus la cale pentru înălțurarea guvernului în timpul când prim-ministrul Valda ducea lupta pentru recunoașterea unei Basarabiei cu patria mamă și pentru fixarea definitivă a granițelor spre Ungaria. A înfierat greșelile făcute de acei Ardeleni cari spărgând solidaritatea, introduc zavistie și deșinărie între frați. A încheiat cerând alegătorilor să se înșire în jurul acelor bărbați cari asigură cinstea și în politică.

Ambele vorbiri au fost primite cu vii simpatii, iar dlul Ștefan C. Pop și dlul Alexandru Valda s-au făcut calde ovafuini.

Intrunirea a decis organizarea partidului național în acel cerc, ca reprezentanții cercului să candideze la alegerile noi pentru cameră și senat pe acel bărbat, pe cari li va afla mai vrednici.

Adunarea a fost presădată de vrednicul preot Vasile Oana, președintele comitetului electoral cercual, ales în toamna trecută. În cursul discuțiunei asupra noului organizării, alegătorii cari au luat cuvântul au accentuat necesitatea celui mai mare interes pentru afacerile economice.

Un alegător.

Din parte-ne suntem de părere, ca toți alegătorii acestui cerc să se grupeze în jurul dlui Dr. Lucian Borda, care e un om cinstit și care de mult timp la parte în luptele politice. În timpul din urmă dl Borda se interesează în mod deosebit de dorințele oamenilor cu privire la împărțirea pământului, a pădurilor și izlazurilor.

Redacția.

Noile cercuri electorale în județul Sibiu.

Dela o persoană de încredere am primit, la încheierea folii, mai multe amănunte asupra noilor cercuri electorale. Astfel se știe că județul Sibiu va avea în viitor cinci circumscripții (cercuri) și anume: Sibiu, Rășinari, Oana-Sibiului, Seliște și Sebeșu-săsesc. Circumscripțiile sunt împărțite în modul următor:

1. Sibiu: orașul Sibiu, Cisanălia, Cisană-dioara, Tălmăciu, Cristian, Turnșor, Șura-mare Șura mică, Găstieria.

2. Rășinari: Rășinari, Boțfa, Sadu, Avrig, Brad, Tălmăcel, Sebeșul de jos, Sebeșul de sus, Racovița, Porcești, Șelimbăr, Veștem, Bungard, Mihai, Poplaca, Casolt.

3. Oana Sibiului: Oana, Ruși, Sălmăie, Hamba, Noul săsesc, Daia, Russiori, Rogis, și întregă plasa Nochi: Alțina, Neudorf, Tici-deal, Glimboaca, Fofeldea, Hosman, Cornășel, Ilimbav, Chirăș, Marpod, Săcădate, Sășăuș, Nucet, Nochi Vurpăr.

4. Seliște: Seliște, Acliu, Gârșău, Olat, Galeș, Căcova, Secel, Sibiel Tilișca, Vale, Dobârea, Amnaș, Polana, Rod, Mercurea, Topârcea Jina.

5. Sebeș: Sebeșul săsesc, Pianul de jos, Pianul de sus, Deal, Călnic, Lancrăm, Loman, Petrifașu, Răhau, Rechița, Sebeșel, Căcovița, Căpâlna, Laz, Șugag, Săsciori, Strugar, Ludoș, Apoldul mare, Apoldul mic, Gârbova, Răciu, Cărpiniș.

Publicând această împărțire a circumscripțiilor, ne adresăm preoților, învățătorilor și oamenilor din comunele sus numite, cari sunt credincioși partidului național, ca să se adune în fiecare comună, alegându-și un președinte și câte 2 membri de încredere. Despre rezultat să înștiințeze de urgență biroul central județean (la adresa dlui Dr. Lucian Borda, Sibiu, strada Cisanăliei Nr. 7), de unde vor primi îndrumările necesare.

Tot dlui Borda sau la redacție zădușul nostru se poate adresa oricine în cauza alegerii acestor membri de încredere cum și orice alte afaceri în legătură cu alegerile.

Membrii de încredere sus numiți se vor întruni zilele viitoare spre a se înțelege asupra persoanelor, cari să fie candidați de deputați oficiali cu programul partidului național. După aceea, fiecare candidat de deputat va începe să cerceteze comunele din cercul său, spre a și spune părerea lui asupra politicii viitoare și a asculta părerile sateanilor noștri.

Publicație.

Din partea Comendurii Pieții Sibiu primim următoarea publicare, din care să vede, că restricțiile anunțate în numărul trecut, cu privire la adunări, se schimbă. Publicația e următoarea:

În conformitate cu ultimele ordine și instrucțiuni primite, se aduce la cunoștința generală, că în vederea campaniei electorale, întrunirile sub cerul liber se permit, ca și acele din localurile acoperite.

Atât întrunirile, care se vor ține în localurile acoperite, cât și acelea, cari se vor ține sub cerul liber, vor fi anunțate din timp autorităților militare din garnizoanele respective, arătându-se locul, ziua și ora când va avea loc întrunirea, fără a se mai aștepta, ca să se obțină o aprobare specială în acest scop.

Comandantul Pieței Sibiu
Colonel Dimitriu.

Spre știre. Răspunsul dlui Vlad în chestia coroanelor l-am primit Vineri dimineața, 7 Mai, — va putea deci să se publice numai în numărul viitor.

Informațiuni

Instalarea noului mitropolit în Sibiu.

Ceremonia instalării noului mitropolit Dr. Nicolae Bălan, se va face de Duminecă într-o săptămână (16 Mai). Sfințirea se va face prin mitropolitul primat Dr. M. Cristea, mitropolitul Nicodem și episcopul I. Papp dela Arad. Aproape toți digitarii bisericesti vor lua parte la actul acesta însemnat, toți membrii guvernului înfrunte cu generalul Averescu.

Însuși M. Sa gloriosul nostru Rege Ferdinand, într-o cât nu se vor ivi piedeci neprevăzute, va veni să cinstească prin prezența Sa biserica ortodoxă a Ardealului. Din toate părțile Transilvaniei și din părțile mărginașe vor veni delegați.

Pregătiri pentru instalarea mitropolitului în Sibiu. Pentru învartirea oaspeților din prilejul serbărilor de instalare a noului mitropolit Dr. Nicolae Bălan, în 3/16 Mai 1920, se face apel la ajutorul familiilor din Sibiu și comunele mărginașe (Turnșor, Găstieria etc.) să b'nevoiască a face cunoscut câte persoane pot primi în cvartir. Deasemenea oaspeții, cari vor lua parte la această sărbătoare, sunt rugați a se înștiința pentru învartire telegrafice ori pe altă cale sigură, până Jol în 13 Mai la adresa: Dr. V. Bologa, director, Sibiu.

Generalul Moșoiu comandantul corpului de armată al vânătorilor. Malestarea Sa Regele Ferdinand a numit pe viteazul general Moșoiu, care a curățit pământul românesc de bolșevici unguri, comandant al corpului de armată al vânătorilor cu reședința în Oradea-mare. Totodată i s'a dat sub comandă și o divizie de cavalerie și divizia ardeleană 17. Faptul că generalul Moșoiu e la granița dinspre Ungaria ne dă chează de siguranță și liniște, doar cel mai ales și mai viteaz are paza granițelor.

Concert în Sibiu. Sâmbătă, în 15 și Duminecă, în 16 Mai c., la orele 8 1/2 seara, se va da în teatrul orașenească din loc un concert, aranjat de renumitul tenorist dramatic Ion Corăscu, cu concursul mult apreciatului artist dramatic Gh. Florescu, diplomat al conservatorului din Florența (Italia). Bilete se află de vânzare la Librăria „Foia Poporului”.

Aviz. Se aduce la cunoștința generală, că la Secția Artilerie Sighișoara să mai găsească 200 buci de drieri dinainte și drieri dinapoi, cari se vor distribui în mod gratuit invalizilor, văduvelor și orfanilor de război, a căror cereri vor sosi până la data de 18 Mai 1920 la Corp. VII Armată în Sibiu. Petiționarli vor avea să ridice drierile în zilele de 20—25 Mai a. c., căci în caz contrar pierde dreptul la ele. Restul de drieri, cari mai rămân la Secția Sighișoara, se vor vinde prin licitație în ziua de 28 Mai a. c., contra costului ce se va stabili, populației lipsite. — Comandantul Corpului VII Armată, General de Divizie: Boertu.

Oprirea exportului de lână. Consiliul (Sfatul) ministrilor din București a hotărât să nu mai îngăduie să iasă nici un chilogram de lână din țară. Toată lâna ce se va produce trebuie să rămână în țară și anume la dispoziția ministerului de industrie și comerț, care o va împărți fabricelor de postavuri cu îndatorirea de a fabrica stoffe după anumite modele, amăsurați trebuințelor de îmbrăcăminte a cetățenilor și o va vinde cu prețul ce se va face din partea ministerului.

Di Eugen Goga, fostul deputat al Oanei Sibiului, își va ține darea de seamă, în fața alegătorilor, Duminecă în 9 Mai. Adunarea va avea loc după amiază în piața orașului.

Târgul dela Șelca-mare. Târgul de primăvară a comunei Șelca-mare se va ține precum urmează: în 9 Mai 1920 st. nou târg de oi, în 13 Mai târg de vite, în 16 Mai târg de miei și în 17 Mai târg liber de mărfuri.

Miniștri plenipotențiar români. Guvernul lucrează la numirea miniștrilor plenipotențiarilor pentru statele streine. Prima aceasta se va face din nou legătură cu toate statele și nădăjduim că se va arăta și o lămurire a traiului în urma noulor legături.

Despăgubirile de război. Guvernul central a luat măsuri să se facă despăgubirile de război cât mai îngrabă și anume în toate ținuturile României-mari cu măsură egală.

Crăioasa noastră Maria și fudulia (luxul). Ziarele din București scriu următoarele: În zilele trecute reprezentantul unei mari case de mode (haine) din București s-a aflat la o firmă din Paris, desfășurând înaintea Suveranei o seamă de haine frumoase, însă foarte scumpe s'a văzut refuzat, după numirea prețurilor, de Suverană cam cu următoarele cuvinte: „Imi pare rău, însă oricât de frumoase sunt hainele, ele sunt prea scumpe chiar pentru o regină. Poate vei găsi în oraș pe cineva mai avut de cămășă, vreun îmbogățit de război care să poată plăti luxul soției sale atât de strălucit ca acela pe care mi-l aducești. Intru cât mă privește dacă nu se va mai putea alifă, îmi voi întoarce rochiile pe dos». — Suverana va fi voit să dea o lecție registorului sau risplăcilor noastre eleganti?!

Asigurarea sămănăturilor de toamnă. Pentru a asigura însemnările de toamnă, ministrul agriculturii pregătește o lege în care la

dispozițiuni și măsură cum să se facă sămănăturile de toamnă. În vederea lucrării întrag pământului arător, statul se va îngriji ca sătenii să primească la timp toate mijloacele și unelte necesare la lucrarea pământului. Domnul ministru are de gând ca să exporteze prisosul din noua recoltă a porumbului în schimb să aducă din țările apusului unelte de plugărie, apoi bumbac și a le împărți sătenilor pentru acoperirea trebuințelor lor.

O cerere a Englezilor. Englezii cel bogăți au cerut guvernului român lemne și cucuruz, în schimb ne a promis că ne va da locomotive și alte mașini de trebuință arătătoare.

Demobilizare. Pe ziua de 1 Maiu au fost demobilizați soldații din contingentul 1916, adică cei cari au intrat în anul al 26 al vieții. Duminică seară în Sibiu toți soldații demobilizați, împreună cu ofițerii, au fost la biserică. De la biserică au mers în cazarmă, unde au luat masa împreună cu toți ofițerii și de aici au plecat la gară petrecuți de muzica militară și de ofițeri — frații lor.

„Curtea cu juri» este titlul unei broșuri de curând apărută și scrisă de dl. I. Iliescu, judecător de tribunal. Prețul 1 cor. plus porto 50 fileri. Se află de vânzare la Librăria „Foala Poporului“, Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.

„Craiu Nou.” A apărut Nr. 5 și 6 din excelența revistă literară „Craiu Nou“ de sub direcția cunoscutului poet I. U. Soriciu, cu urmă-

torul cuprins: Z. Sandu „Birula“, Volbură Polană „La masa Ta“ (poezie), Drăghici Iov „Aspirațiunile minorităților etnice“, I. Bărgăla „Sonet“, V. P. „Acaftistul lui Lerul-Ler“, E. Dinu „Restricție“, N. Cibin „Părintele Căpeșel“, Cronica etc.

Revista „Craiu Nou“ e singura revistă în întreg Ardealul și merită să fie răspândită în toate casele cărturarilor noștri. Prețul abonamentului e 12 Lei pe un an și să tipărește în „Tipografia Poporului“, Sibiu.

Dela poliția orașului Sibiu primim spre publicare următoarele: S'a pierdut: Un portmoneu cu o sumă mică, un orologiu de dame de aur (recompensat), o mantă de gumă, un portmoneu din piele brună conținând niște țigări și o dantură, o geantă de piele neagră cu o batistă, chel și scrisori, un sac cu fasole, un călămar negru, un miel alb orb la un ochi. S'a prins: un cal brun, o vacă galbenă, o cățea albă Visla, cu lanț de grumaz cu inscripția K. Ziegler, o lapă neagră cu stea albă în frunte, o vacă albă cu coarne mari. S'a găsit: un rătăcitor, cu o batistă, înel și o cheie, o cheie ca 16 lungime, și un cordon de șofă albastră.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu.

Ediția și tiparul: „Tipografia Poporului“

Cenzurat de: Bratu.

Publicațiune.

Nr. 206/920 prim. com. Morile de apă ale comunei Sebeșul de sus, județul Sibiu, cu 3 petri, se vor esaranda pe calea licitațiunei publice la 23 Maiu 1920 d. a. ora 2 în cancelaria comunală, pe timpul din 1 Iulie 1920 până la 30 Iunie 1923.

Prețul strigării cor. 2000.—. Vadiul 10%.

Condițiunile în detalii se pot vedea la primăria comunală.

Sebeșul de sus, la 20 Aprilie 1920.

Primăria comunală.

2 vieri buni de prăsilă

de rasa mongolită sunt de vânzare la Johann Stamp, Roșia-Săsească, p. Cornățel.

Se caută

un lucrător și doi ucenici, pe lângă condițiuni favorabile, la Ioan Zgura, măsar în Săliște, județul Sibiu.

Nr. 763/920. Primăria comunei Săliște.

Casă de vânzare.

Primăria comunei Săliște la autorizarea sedrei orfanale județene vinde din mână liberă în calea licitațiunei publice casa situată în piața comunei Săliște, sub Nr. c. 1317, aparținătoare rămasului după decedatul Nicolae Cornea. Licitațiunea se va ține Duminică, în 9 Maiu la orele 10 a.m. la primăria comunei.

Primăria comunei.

Bere, vin, spirt și rachiu

vinde

Thomas Binder și fil
SIBIU, Strada D. mbrava
(Jungerwaldstrasse) Nr. 17

TRAIAN MARIAN
PRIMA FABRICA ROMÂNĂ DE LICHER ȘI RUM
Str. Turnului 48 SIBIU Casele proprii

Recomand beuturile mele

Cognac, Rum, Drojdii, Șligoviță, Trevere
și tot felul de licheruri. — Diferite

Vinuri renumite de masă
de Drăgășani, de pe Târnavă și din Bănat.

Frați români, sprijiniți industria și comerțul român.

De vânzare

1 pat frumos de brons, un dulap antic de haine, o pereche de ghețe bărbătești, un roc civil și diverse haine militare, str. Schewis Nr. 8, etajul I.

Un motor

de benzină, 6 cai putere, se află de vânzare la Miron Hilla în Șoala, poșta Copșa-mică.

Oferim pentru liferare promptă:

2 bucăți Mașini cu aburi, presiune mare și presiune mică, stabile, à 150 cai putere cu câte 2 cazane sistem Boiler de 11 m lungime și 1'20 m diametru, din tînchea groasă de 10 mm.

5 bucăți Stăbilitate de cherestea, de 14, 18 și 24 țoli, fabricat Langfelder și Topham.

4 bucăți Feresteauă circulare, fabricat de fer.

1 buc. Mașină-rândeia de tâmplărie, fabricat Langfelder.

Diferite transmisii cu diametru de 65—120 mm dimpreună cu postament și roată pentru curele.

1 Vagon de șini industriale, 7 kg greutate cu tot materialul mărunț.

SCHIEB, fabrică de mașini s.p.a.
SIBIU, strada Sării Nr. 37.

DESPĂRTĂMÂNTUL MAȘINELOR AL REUNIUNEI ECONOMICE SĂSEȘTI ARDELENE :: SIBIU

Biroul și depozitul:
STRADA SĂREI No. 22

Cel mai mare magazin de vânzare pentru mașini și unelte
de agricultură din Ardeal!

Adresa scrisorilor:
Despărțământul Mașinelor

Furnizăm toate felurile de pluguri, adică: Pluguri de Balcan pe o brazdă, „HOHENHEIMER“, pluguri schimbătoare (sistemul RIEGER) și pluguri schimbătoare „Radhalo“, precum și pluguri de oțel pentru una sau mai multe brazde, în toate executările, asemenea grăpe, ghilouri, mașini de sămănat grâu și porumb (cucuruz), sfărâmatoare de porumb, mașini de tăiat paie diferite feluri, mașini de tăiat napi, greble de fân (pentru cai), mașini de cosit iarbă, mașini pentru legat snapii, mașini de treierat de mână și cu vârtel, ciure și altele.

Afară de mașini și unelte pentru agricultură mai furnizăm: toate felurile de uleiuri pentru uns mașinile, ulei de în fierț (Firniz), ulei de rapia, unsoare consistentă „Tavotte“, unsoare de căruță, carbid, gunoii artificial, vitriol de cupru (piatră vânătoare), șurupuri de potcoave, etc., precum și șine de căl ferate uzate, în toate dimensiunile, în locul traverselor.

Dar țăranul deștept pentru convinsgerea lui, va face bine, înainte ce va cumpăra articolele pentru agricultură de care are trebuință, va vizita depozitul nostru, sau ne va scrie, pentru a-i trimite oferta noastră de marfă. Firma noastră s'a fondat numai pentru scopul că țăranii să fie bine și avantajoși serviți.